

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nerancate nu se pri-
nesc. — Manuscrisurile se
retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIBLIOTECI DE ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukas Nachf.,
Euz. Angelfeld & Emoric Los-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelk.
în Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII. Erzsebet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie, garmond pe o coloană
10 bani pentru o publicare. —
Publicări mai dese după tari-
fă și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
ABONAMENTE PENTRU ANSTRO-UNGARIA:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 2 A. pe an.
PENTRU ROMÂNIA și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 3 franci.
Se prenumără la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
ABONAMENTUL PENTRU BRĂȘOV:
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30, etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă. Pe un an
24 cor., pe 6 luni 12 cor., pe
3 luni 6 cor. — Un exemplar
10 bani. — ATĂT abonamentele
cât și inserțiunile sunt a se
plăti înainte.

Nr. 223.

Brașov, Joi 10 (23) Octomvrie.

1902.

Stări de drept anarhice.

„Unul și același drept să existe pen-
tru fiecare și dreptul să nu fie umilit în
inea nimănui“.

Cu aceste cuvinte a introdus
primul ministru austriac Dr. Koer-
ber un ordin circular, ce l'a adresat,
în calitate de conducător al minist-
terului de justiție, președinților de
la toate curțile de apel.

Frumoasă axiomă de mai sus este
un principiu fundamental al orică-
rui stat de drept, care pretinde a
se număra între statele civilizate.
Ea nu conține decît nimic deosebit,
ci numai ceea ce se înțelege de sine.
Cu toate acestea proclamarea acestei
axiome de stat ca stea, ce trebuie
să conducă justiția, a făcut cea mai
bună impresiune în Austria, fiindcă
contribue la liniștirea fiecărui cetă-
țean și a tuturor la oală.

Dér nu numai pe terenul justi-
ției, ci și pe terenul politic și admi-
nistrativ guvernul austriac cu șeful
său actual au dat și dau probele
cele mai frumoase despre măsură, în
care știu să respecte principiul de
drept și dreptate în cărmuirea sta-
tului.

Așa de exemplu proiectul pri-
mului ministru Dr. Koerber pentru
stabilirea unei înțelegeri între Cehi
și Germani cu privire la exercitarea
dreptului de limbă în Boemia și
Moravia, este, oricât s'ar dice de-o
parte și de alta, o dovadă, că acest
guvern are bună-voința de a stăru-
i pentru delăturarea nemulțumirii și
a divergenței dintre naționalități,
făcând încercări serioase de-a satis-
face justelor lor pretensiuni.

Cei ce cetesc numai foile șo-
viniste maghiare și nu-și dau seamă
de adevărata stare a lucrurilor, tre-
buie să-și inchipuiască, că în Austria
domnesce o stare de drept cu totul
abnormală, incurcată și imposibilă.
Și nici că-și pot inchipui alta, fiindcă

șilnic se repetă în amintirile foi
esclamarea: „Dómne feresce-ne de
stări ca în Austria!“

Adevărat, că sunt mari luptele
și divergențele mai ales între ele-
mentul german și ceho-slav din par-
tea de dincolo a monarhiei. Cu
tote acestea în Austria încă n'au
ajuns lucrurile așa departe, încât
cetățenul să părădă speranța, că pro-
vocându-se la lege va pute isbuti
cu dreptul său, decă din întâmplare
aparține unei naționalități său pro-
fesază un credeu politic, care nu
convine celor dela cărmă.

C'un cuvânt, deși în Austria
există conflicte grave între naționa-
lități, deși printr'asta se crează o
situațiune incurcată interioară, ér par-
lamentarismul stagnează, totuși nu se
pöte nici decum afirma, că acest
stat a încetat de a mai fi un stat
de drept față cu toți locuitorii săi
și că în privința respectării legilor,
fie pe un teren fie pe altul, ar
da semne de decadentă.

Se pöte öre afirma același lu-
cru în ce privește stările interioare
din Ungaria și în deosebii situați-
unea naționalităților în raport cu ele-
mentul stăpânitor?

Ce simț de siguranță pentru
respectarea drepturilor sale pöte ave
cetățenul nemaghiar, când puternicii
dilei declară pe față în dietă, în
municipii și în presă, că singura
lege, ce stabilește măsura cea de
tot sërăcăciosă a dreptului lor de
limbă, de unde isvoresc töte cele-
lalte drepturi la dezvoltarea și cul-
tura lor națională, nu se execută,
pentru-că cei-ce au îndatorirea de-a
veghea ca ea să fie păzită, o cred
periculoasă pentru dênșii și decî nee-
secutabilă?

Starea de nesiguranță în pri-
vința respectării drepturilor legale
ale cetățenilor de naționalitate ne-
maghiară, a ajuns la un punct förte
îngrijitor. Decă într'un stat dis con-

stituțional se vorbește de intenți-
unile și planurile unui ministru cu
aceeași alusiune la omnipotența lui,
cu care se vorbește bună-öră despre
măsurile ce vrea să le ia un mi-
nistru al Rusiei autocrate, atunci
unde rămâne legea, unde garanția
că va fi respectată?

Acésta impresiune ni-o fac de
exemplu espectorările foilor șovi-
niste maghiare asupra visitei neaș-
teptate a ministrului de culte și de
instrucțiune Wlassics la Beiușiu, unde
se află nisce institute române con-
fesionale, cari după lege nici nu
aparțin cercului de dispunere al mi-
nistrului.

Dér acésta nu împiedecă pe
acele foi de-a atribui ministrului din
cestiune nisce planuri față cu școlele
din Beiușiu, la cari după lege nici
a se cugeta nu-i este ertat.

Nu în zadar afirma mai deu-
năși baronul Banffy, în nisce arti-
colii publicați de el, „că Ungaria nici
că pöte fi stat de drept în adevê-
ratul înțeles al cuvântului, până ce
elementul maghiar nu-i va succede
a asimila töte cele-lalte elemente
din țără.“

**Separatiunea bisericeii de cătră
stat în Franța.** În ședința de la 20 Oct.
a camerei franceze Roche a prezentat o
moțiune privitor la *separatiunea bisericeii
de cătră stat* și ceru desbaterea de ur-
gență. — Ministrul president Combes de-
clară, că moțiunea lasă camerei deplină
libertate în lucrul mai principal. Cestiunea
însê este atât de importantă, încât se pare
că urgența s'a cerut numai ca guvernul
să fie adus în incurcătură. — *Brisson* de-
clară, că va vota contra urgenței, fiindcă
pretensiunea lui Roche țintesc la incur-
carea guvernului. — *Dejeante* cere urgența
asupra propunerii sale din lunie privitoare
la ștergerea bugetului cultelor. Se res-
pinge cu 237 contra 209 voturi. Camera
a primit propunerea lui *Reveilland*, după
care se alege o comisiune de 30 membrii.

la care se vor îndruma töte propunerile
referitoare la separatiunea bisericeii de
cătră stat, la denunțarea concordatului etc.

Rêscöla în Macedonia. Din sor-
ginte turcöscă se anunță, că rêscöla în
Macedonia se apropie de sfîrșit. Guvernul
turcesc speră să fie absolut stăpân al si-
tuațiunii, fiindcă timpul e nepotrivit pen-
tru rêscöle, ér proverbial turcesc dice, că
codrul nu dă ierna ospitalitate. Turcia nu
va întâri trupele trimise spre sugrumarea
rêscölei, ér guvernatorii din vilaetele Sa-
lonic și Monastir au dat ordine severe
soldaților, să fie cu cruțare față de femei
și copii. De câte-ori soldații turci prind
câte-un resculat, află la el pușcă Manli-
cher, uniformă și alte armanente, ceea-ce
arată că Bulgarii sprijinesc mișcarea re-
voluționară.

Correspondentul din Roma al țiarului
londones „Daily Cronicle“ telegraféază
dimpotrivă, că între guvernele europene
și reprezentanții lor din Constantinopol se
urméază un viu schimb de depeși, căci rê-
scöla se întinde în Albania și Macedonia. Co-
mercianții italieni, cari au venit la Roma din
Salonic spun, că situația e förte seriösă și
că nu se va pute evita un amestec al
marilor puteri, în urma anarchiei ce dom-
nesce în Macedonia și Albania.

Noul cabinet sêrbesc s'a format
astfel: Petru *Velimirovici* (radical) presi-
dent și lucrări publice; Vasa *Antonici*
(neutru) externe; Velimir *Todorovici* (ra-
dical) interne; Milici *Radovanovici* (radical)
finanțe; Aron *Nincici* (progresist) justiție;
Dr. G. *Nicolici* (radical) agricultură; Milan
Pavlovici (neutru) rêsboiu, și Milenco *Mar-
covic* (progresist) instrucțiune publică.

Esposiția industrială din Sibiu.

Ca întregire a raportului nostru de
ieri despre esposiție și festivități, mai dăm
ađi următoarele amênunțe după „Tribuna“
din Sibiu:

Intre obiectele espuse atrage atenția
visitatorilor un grup de păpuși, cari re-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

File rupte dintr'un carnet.

Tot 6 Septemvrie 1902.

(În gara din Clușiu. — Iosif Vulcan. — Em.
Ungureanu. — Presa română. — V. Podöbă. —
Model de limbă — peste Carpați. — Primirea în Bis-
trița. — Lipsa de armonie.)

Trenul, ce vine de cătră Oradea-
mare, sosise în gara din Clușiu cu vr'o
jumătate de öra mai înainte, decăt trenul
nostru. Cu acel tren venise și ne aștep-
tau pe peronul gării președintele, d-l I.
Vulcan, încunjurat de membri în comitet:
dd. Emanuil Ungureanu din Timișóra și
Vasile Goldiș din Arad. Va să dică cu dd.
P. Petrescu, cassierul, și Dr. I. Blaga, se-
cretarul societății, cari veniau din Brașov,
numêrul membrilor se urcase la cinci și
numai dd. Onițiu și G. Dima mai lip-
siau, ca să putem dice, că comitetul este
complet.

Făcuiu o revistă asupra celor de pe
peron. Ochii mei căutau pe d-l Iosif Vul-
can. Nu-l vëdusem de la adunarea gene-
rală a Asociațiunii, ținută în Șomcuta la

1886. În șese-spre-dece ani îmbêtrânesc
ömenii. Mi-se pare, că am îmbêtrănit și
eu. Öre d-l Vulcan o fi îmbêtrănit?

Și mi-au defilat pe dinaintea ochilor
töte întêlnirile, ce le-am avut cu d-lui.

Era în tömna anului 1883. Eu mer-
geam la școlă la Beiuș. În Oradea mă in-
tîlnesc cu profesorul V. Leșianu, unul
dintre cei mai buni profesori, pe cari
i-am avut vr'odată. El se cobora în mij-
locul elevilor săi, căutând a-i ridica la
sine, influințându-i în direcție bună și în-
suflețindu-i pentru ideal. Era tocmai în
drum spre Brașov, la adunarea Asociați-
unii. „Vom face o excursiune și la Sinaia“
dicea el și se bucura mult, că va pute
vedé Sinaia. „Dér haiđ' și tu cu mine la
„Pomul verde“, are să vină și d-l Vulcan,
vréu să te recomand“. Și m'am dus la
„Pomul verde“, unde m'a recomandat
d-lui Vulcan, adöögând cuvintele: „E
„prunc“ bun. Se ocupă și cu literatura (?“.
D-l Vulcan mi-a dat mâna, ceea-ce pen-
tru mine era o mare distincțiune. L'am
mai vëdut pe urmă în Beiușiu, la 1884,
candidat de deputat, și în fine la Șom-
cuta, la adunarea societății pentru fond
de teatru.

Căți ani o fi avênd? îmi puneam
singur întrebarea. Scieam, că la 1881 și-a
serbat jubileul de 25 ani, de când a fă-
cut examenul de maturitate. Opt-spre-dece
cu douê-deci și cinci și cu douê-deci și
unu = șese-deci și patru. Nu se pöte.
Arată mai tînêr. Ömenii când sunt tre-
cui de șese-deci de ani, se numesc sep-
tuagenari și de obicei sunt cam gârbo-
viți. D-l Vulcan e drept ca o lumînare.

Dér étă și d-l Ungureanu de la Ti-
mișóra, un bărbat mic de statură, cu ochi
inteligenți. Țineam mult să-i fac cunos-
cînța, fiindcă îl scieam a fi unul dintre
puținii Români la noi, cari pörtă un in-
teres viu pentru înaintarea pressei ro-
mâne și ađisem, că jertfesce chiar pen-
tru popularizarea pressei.

În împrejurările actuale, destul de
triste, când vedem, că numai presa ne-a
rêmas unica școlă, la care națiunea nös-
tră își procură hrana spirituală nefalsifi-
cată, școlă, unde generația tînêră vine să
învețe limba mai cu succes, decăt de la
unele catedre, unde însu-și profesorul nu
scie românesce, — este ușor de înțeles,
că m'am apropiat de acest bărbat cu
adêncă venerațiune.

Pentru-că avem bărbați, cari sacri-
fică pentru biserică și școlă, pentru crea-
rea de burse pe sêma studenților și a
meseriașilor, numêrul acelora însê este
disparent la noi, cari să se întrebe vr'o-
dată: Dér presa nös-tră cum o duce?
Țiaristii din ce resurse se întrețin? Cum
le este asigurat viitorul? N'ar trebui
să facem ceva, ca să spriginim interesele
pressei?

ÉR publicul cetitor?... Dör sunt co-
mitate întregi, pe unde nu se cetesc
apöpe nimica românesce, unde nu veđi
o gazetă românescă, unde chiar decă vré
cine-va să cetescă, ar dori lectură de po-
mană. Și este curiosă apariție, pe care nu
pot să nu o timbrez aici, că se înființéază
societăți de lectură, cari — tocmai pe
motivul, că sunt societăți, așteptă să li-se
trimită diarele gratis. După părerea mea,
tocmai fiindcă într'o societate forțele sunt
acumulate, logica firêscă ar cere, ca ele
să sprijinescă presa, nu să aștepte po-
mană de la editorii.

Eșiseră la gară spre întîmpinarea co-
mitetului căți-va reprezentanți ai inteli-
genței din Clușiu, între cari vëd pe noul
protopop din Clușiu și pe d-l Podöbă, care

trăesc între noi mai bine relativ de cât noi și se înmulțesc, mai mult decât chiar Românii, cari ar trebui să fie cei favorizați. (Aplause.)

D-l Bibicescu mai atinge câteva chestii importante, pe cari regretăm, că din cauza lipsei de spațiu nu le putem reproduce. Apoi încheie:

Permiteți-mi d-lor consilierii, să închei și să vă mulțămesc, că ați binevoit a mă asculta și a-mi da astfel ocaziunea să-mi îndeplinesc datoria d'a schița patrimoniul moral și de civilizațiune al inimei poporului nostru și să înlătur, punând în lumină faptele, acușările înjurioase și nedrepte de persecuțiunii religioase și lipsă de simțăminte umanitare, ce ni s'asvirle cu ură și nedreptate. (Aplause prelungite.)

Inaugurarea canalului de la Sulina.

Luni de dimineață, la orele 7, au sosit în Galați Principele Ferdinand și Principesa Maria a României, unde au fost primiți de autoritățile locale. La sosirea trenului în gară, muzica a întonat imnul național. AA. LL. RR. au fost însoțiți, pe lângă suitele Lor, de d-l prim-ministru Sturdza și de d-nii miniștri Stoicescu și Costinescu.

La orele 8 Principii s'au suit în trenul princiar, luând loc și miniștri împreună cu persoanele mai marcante, pentru a se duce la debarcader, în docuri. La sosirea trenului la debarcader, vasul de război „România” a dat mai multe salve de tunuri și AA. LL. RR. au fost primite de corpul consular din localitate, de membrii comisiunii europene a Dunărei și de primul președinte al Curții de apel.

La orele 8 și jum. AA. LL. RR. miniștri și toți invitații au luat loc pe bordul vaporului „Principesa Maria” al R. M. S., care după ce a parcurs în susul apei totă distanța pe care se aflau acostate vapoare, s'a întors luând direcția spre Sulina. La plecare, urale nesfârșite eşiră din piepturile mulțimei, ce se adunase pe cheii.

Vasul „Oriental” al N. F. R. a însoțit pe „Principesa Maria”.

Tote vasele de pe Dunăre au fost frumos pavoasate. Pe tot parcursul până la Sulina vaporul „Principesa Maria” a fost salutat de toate vapoarele, ér la Issacea și Tulcea s'au făcut principilor căldurose ovațiuni.

La orele 12 a avut loc un prânz dat în sala-restaurant a vaporului „Principesa Maria”.

Vaporul a sosit la noul Canal la orele 2. Aci erau înșirate și frumos pavoasate 6 staționare streine, venite de la Constantinopole, cari au salutat pe principii cu salve și urale.

Frumosul steamér „Principesa Maria” a rupt frânghia, care bara întrarea în canal, inaugurând astfel navigațiunea pe canal. În acest moment s'a servit șampanie și inginerul Kuhl, președintele comisiunii dunărene, a ridicat cel dintâiu toast bând pentru prosperitatea economică a României, căruia i-a răspuns A. S. R. Principele Ferdinand.

La ora 4 jum. Principii au sosit la Sulina, unde au fost întâmpinați de autorități și de întreg orașul și conduși în urale până la palatul comisiunii dunărene.

Séra, orașul și toate vapoarele din port au fost splendid iluminate și la 7 și jum. a avut loc un banchet dat în sala cea mare a palatului comisiunii dunărene, care era frumos decorată.

Primul toast l'a ținut președintele comisiunii, căruia i-a răspuns A. S. R. Banchetul s'a terminat la 9 ore.

La ora 11, în mijlocul unor ovațiuni nesfârșite, vaporul „Principesa Maria” a pornit spre Constanța, având pe bord pe principii, pe miniștri, precum și pe toți membri comisiunii dunărene.

SCIRILE DILEI.

— 9 (22) Octomvrie.

Congregațiunea ordinară de toamnă a comitatului Brașov este convocată pe ziua de 29 Octomvrie 1902 la orele 9 a. m. în sala cea mare a casei orașenesci.

La ordinea zilei sunt 107 puncte, între cari punctul 106 „Adrese și note ale altor comitate”.

Visita de la Beiușiu a ministrului Wlassics este viu comentată încă în presa maghiară. „Nagyváradi Napló” dice că experiențele ministrului la Beiușiu au fost din cele mai triste și că ministrul va lua în curând „măsuri radicale”, pentru îndreptarea lucrurilor. — Ce fel de îndreptare?

Viriliștii jidovi. În orașul *Sabaria* între 65 viriliști sunt 15 jidovi, adică 23.1%, pe când în populația orașului jidovii nu sunt reprezentați, de cât cu 13%. În comitatul *Bereg* între 160 viriliști sunt 70 jidovi, adică 43.75%, pe când din populația comitatului jidovii nu fac, de cât 13.1%. În comitatul *Zala* sunt 95 viriliști jidovi între 300 creștini, cu tôte că comitatul n'are locuitori jidovi, de cât 3.12%. — Êtă așa progresază jidovii spre acapararea hegemoniei economice în Ungaria! Datele acestea le publică ziarul „Alk.”

Studentii italieni au adresat la depărtarea lor din T. Severin următoarea telegramă M. S. Regelui Carol: „În momentul de a pleca de pe nobilul pământ al României generose și ospitaliere, trimitem Majestății Vostre și Majestății Sale grațioasa Regină, omagiile noastre și expresiunea sentimentelor profundului nostru devotament”. — Studentii italieni au părăsit hotarele României Vineri noptea la orele 3. Sâmbătă la orele 9 dimineața au sosit la Lugoșiu, unde — după cum anunță „Drapelul” — tinerimea română a eșit la gară spre întâmpinarea lor. În numele tinerimei, d-l Dr. Tiberiu *Brediceanu* a salutat pe tinerii studenți italieni cu un frumos discurs în limba italiană.

Necrolog. În Jibou a răposat în 19 l. c. directorul băncii „Sălăgiana” *Dem. Suciu* în etate de 59 ani. Român bun, om laborios cu inimă și mâni curate, a fost stimat și iubit de toți câți îl cunoscău. El deplâng: institutul pe care l'a condus cu mult zel și pricepere de la înființarea lui, consăngeni și numeroși amici și stimatori. Fie-i țărina ușoră și memoria binecuvântată!

D-nii Giglio Toss, Persico și Vitali, cari rămăseseră în Bucuresci după plecarea celorlalți studenți italieni, au plecat și ei spre Italia Luni séra cu trenul de Virciorova. Până la gară au fost conduși de numeroși studenți români și de întreg comitetul de recepție.

Locul născerei regelui Matei. Preotul din Szapariget, Rác Károly într'un studiu al său combate părerea, care susține, că regele Matei Corvinul s'a născut în Clușiu. Regele Matei s'ar fi născut după cum spune Rác, în *Hollosvár* (*Hollosvár = Cetatea corbilor*). Acest *Hollosvár* era situat la sud-vest de Banat-Comloș în apropiere de Szöllös, care aparținea lui Mihail Szilagy. Pe timpul născerei lui Matei, *Hollosvár* era a Huniadeștilor. Părerea, că regele Matei s'a născut în Clușiu dată de la Gaspar Heltai, care a trăit în secolul al 16. Racz susține, că Heltai o fi cetit în vr'un document vechiu *Kolozsvár* în loc de *Hollosvár*. Afară de acesta, Heltai nu era istoric de profesiune, a trăit cu un secol mai târziu, de cât regele Matei, și prin urmare nu pôte fi primit ca autoritate. Parochul-abate din Seghedin, Francisc Varga, va prezenta în curând studiul lui Racz academiei maghiare.

Cercetare disciplinară contra unui judecător de instrucție. Curios lucru! Un judecător de instrucție, care însuși are chemarea de a conduce cercetările disciplinare contra altora, vine singur în cercetare! Acesta este d-l Mihail Ilnicki din Becicherecul-mare, care este acusat, că a defraudat din banii, cu manipularea cărora era însărcinat.

Societatea „Samuil Vulcan” a studenților de la gimnaziul din Beiuș s'a con-

stituit în modul următor: Notar al ședinței s'a ales F. C. Bontescu VIII; notar al coresp. Demetriu Nagy cl. VIII; controlori: Cornel Szabó și Mihai Șerban studenți de cl. VIII și Vasile Filipene cl. VII cas-sar: Constantin Pavel cl. VII; bibliotecar: Vasile Pereș cl. VII; arhivar: Alecsandru Ciple VII. Constituirea a fost presidată de d-l disertor I. *Buteanu*. Conducătorul societății va fi d-l profesor Radu *Cupariu*.

Piața română. Consulatul austro-ungar din Bucuresci raportează, că situația economică în România s'a îndreptat în sfârșit, așa că piața română invită érași la import mai intensiv. Comercianții de încredere își dau acum silința să câștige din nou acele firme de export, cari în timpul crizei, în urma experiențelor triste ce le-au făcut, se retrăseseră de pe piața română.

Pentru masa studenților români din Brașov. D-l Dr. *Ioan Mezin* în ziua promovării sale de doctor la universitatea din Clușiu, în locul obiceiuitului potus a donat 10 cor. pentru masa studenților noștri. Primescă nobilul donator cele mai vii mulțămite. — *Direcțiunea școlilor medii gr. or. române.*

Desvélirea monumentului regelui Matei. a costat, după cum spune o foie din Clușiu, 37.674 corone. Cheltuielile se repartisează pe cum urmază: Pentru insignii comemorative: 6500 cor.; găzduirea óșpetilor: 4000 cor. Impodobirea străzilor, cortul regal și pregătirile pentru desvélire 11.000 cor. Restul s'a cheltuit pentru iluminare, artificii, conductul de lampioane, tipărituri, corone etc.

Principele Bulgariei la Constantinopol. O telegramă din Sofia confirmă scirea, că principele Ferdinand al Bulgariei a fost invitat de Sultan să mérgă la Constantinopol.

Rusia și mișcarea revoluționară din Macedonia. Consulul rusesc din Salonic a primit instrucțiuni din Petersburg să se ducă pe teatrul insurecțiunii din Macedonia, pentru a face un raport asupra situațiunii.

Erupțiuni vulcanice. După o telegramă comunicată de „Agenția Reuter” erupțiunile vulcanului Soufrière în insula San-Vincenzo, continuă. Ploi dese de cenușă cad la o mare distanță. O asemenea plóie s'a abătut asupra insulei Barbados. Panica printre populațiune e mare.

Abstinența generalului Dewet. La banchetul dat în Berlin în onórea generalilor burii s'a servit șampanie „Dewet-Sect” oferită de către Christian Schneider. Eroicul general bur însă, după numele căruia s'a botezat șampania, în tot timpul banchetului n'a bcut, de cât apă. El nu bea nici-odată bcuturi alcoolice.

Logodne. D-șóra Marióra I. *Puiu* din Brașov s'a logodit cu d-l Iuliu A. *Vasilichi* din Sibiu.

— D-șóra Aneta *Popa*, fiica d-lui Radu Popa din Satulung, s'a logodit cu d-l Pompiliu *Turcu*, fiul d-lui avocat Dr. Turcu din Făgăraș.

O catastrofă înflorătoare s'a întâmplat la Constantinopol. Un copil a cădút în apă de pe un pod din cartierul Galata Lumea s'a grămădit să vadă ce se va întâmpla cu el, dér parapetul podului fiind putred, podul s'a rupt și o mulțime de persoane au cădút în apă. Cinci ómeni s'au înecat și 15 s'au rănit.

Cercul Henry continuă a atrage public numéros. Prestațiunile artiștilor sunt escelente. În fie-care séra program nou.

Fata fără mâni. Paraschiva Lupu din Noeric, care serie, óse, brodeză cu piciorile, se pôte vedea numai scurt timp la Brașov. Intrarea 10 cr. de persoană.

Literatură.

A apărut:
Nume de familie la Românii din Ungaria, de Alesiu *Viciu*, profesor. Blășiu 1902 Tipografia Seminarului Archidiece-san. Prețul 12 bani (fileri).

NECROLOG. Direcțiunea institutului de credit și economii „Sălăgiana” în Jibou cu adencă durere aduce la cunos-cință încetarea din vieță a directorului seu executiv *Demetriu Suciu*, avocat membru fondator al societății pentru fond de teatru român, membru pe viață al Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului rom. precum și al altor reuniuni culturale, urmată după un morb îndelungat în 20 Octomvrie st. n. la 7½ ore a. m. în etate de 59 ani. Ósemintele pământesci ale decedatului se vor depune spre vecinică odihnă, după ritul bisericeii gr. cat. în cimiteriul comun din Jibou la 22 Octomvrie st. n. În veci amintirea lui!

Jibou, 20 Octomvrie 1902.

Direcțiunea.

Un anunț funebru s'a dat și din partea nepoților răposatului.

ULTIME SCIRI.

Sofia, 22 Octomvrie. În cercurile comitetului macedonean se afirmă, că în zilele din urmă o bandă bulgărescă din partidul lui Sarafoff a trecut în Macedonia sub conducerea colonelului Davidof cu scopul de a lua lupta cu bandele de sub conducerea lui Goncev. Din parte oficială se anunță, că Turcii n'au comis măceluri.

Constantinopol, 22 Octomvrie. În Macedonia progresază opera pacificării. După cum se afirmă din partea Porții, operațiile de război îndreptate în potriua bandelor de sub conducerea generalului Goncev au început să dea rezultate.

Diverse.

Pisică bombă. Deună-đi noptea la Paris atenția unor gardieni de pace fu atrasă de straniul umblet a doi indivizi cari păreau, că evitau cu mare grijă punctele luminate ale strădei. Unul din ei purta un obiect voluminos. La un órecare punct, cei doi se opresc și depun pachetul sub o pórtă, după ce se uitară în tóte părțile și apoi o rupseră la fugă. Cei doi gardieni se apropiară de acea pórtă. Obiectul era o cutie de fier, legată. — O bombă! — exclamară amândoi și se dădură înapoi cu câți-va pași.

Apoi își făcură curaj iau cu mare precauțiune vasul și îl duc la corpul de gardă. În fine se hotărâse de a-l deschide. Indată după aceea se vede sârind de acolo o pisică, care miaunând fuge. În fundul vasului se afla următorul bilet: „Acéstă pisică aparține d-nei Martin, portăreșa de pe strada Malta. Acéstă pisică murdară ne oprește de a închide tótă noptea ochii. Vă rugăm de a nu mai înapoia pisica proprietăresei.

Numérul zărelor cotidiene și al publicațiilor periodice franceze creșce mereu. Chiar la Paris se numără acum 2685, dintre cari 142 sunt zilnice, 736 săptămânale și 884 lunare. Din 154 zăre și reviste politice, aprópe jumătate sunt republicane. Numérul foilor de provincie e de peste 4000, printre cari 355 zilnice.

Sosiții Brașov.

Pe ziua de 21 Octomvrie 1902.

Pomul verde: Klein, Pesta; Salzborn, Schweiz; Bigla, Sibiu.

Europa: Orth, Pesta; Berger, Kende, Cinc Biserici; Völker, Viena; Niskolcz, Pava; Hirsch, Schoffa; Zakarias, Fhimes; Cosiner, Bucuresci.

Proprietar: *Dr. Aurel Mureșianu.*
Redactor responsabil: *Traian H. Pop.*

Prețuri de tot ieftine!

Salonul de resturi
Strada negră nr. 55
au sosit în transport de mărfuri
nouă de **Stofe de lână,**
și anume:
Bingleesoi, Zibeline, Kangara,
Postavuri pentru dame, Cheviot,
Homespun în lățime de 120—
140 cmtr. (71) 5-5

Pe lângă BIJUTERIE:
Fianțele, Catifele și Barhent.
BATISTE pentru BIJUTERIE
Cu prețuri foarte ieftine.

Stofe pluri dolin, în asortiment mare.
Mășurări negre, pluri roșii și bluse.
Mășurări colorate, pentru bluse, în
asortiment mare.

Se invită cu totă onoarea P. t. pu-
blice a veni se va da depositul de stofe
(fără a fi silit se cumperi).

De o vizitare numărösă ru-
gându-ne, suntem Cu totă stima

RISCHNER & SCHWARZ.
Prețuri de tot ieftine.

Schimbare de local.

Am onoare a aduce la cunoștința On. public, că **mi-am**
permutat Atelierul de lăcătușerie din strada
în Strada Castelului de sus nr. 28, casele proprii.

EUGENIU PRECUPŪ
lăcătușerie artistică și de construcție.

Instalațiuni: de gaz aerian. CONDUCTE de apă în odăi
de scaldă Closete cu apă. Canalizațiuni pen-
tru Closete pentru apa de curte, pivniți și stradă, cu garanție.

Preliminare de spese și informațiuni gratis.

Stă la dispoziție în permanență **deponi** cu tot felul de
mașini de gătit bucate (Sparherde seu sobe) pentru bucătării
particulare și Restaurante, dela 10 corone până la 400 corone
bucata. — Comande după plac.

Asemenea tot felul de **Reparături** prompt și ieftin
Deci rog pe On. public pentru sprijinirea și încrederea de
până acum. Cu totă stima

EUGENIU PRECUPŪ,
măestru lăcătuș.
Strada Castelului de sus nr. 28.

4-6

Pe teritorul înaintea fostei pörtă a Vămei.

MARELE CIRC AMERICAN
HENRY

Turneu ca fulgerul prin Austro-Ungaria, România și Orient.

150 Persone 150 Elefanți 100 Cai 100

30 Dame, Corps de Ballet 30, etc.

Musica proprie a Circului. Lumină electrică.

Astăzi Joi, in 23 Octomvrie 1902,
2 Representațiuni mari 2.
După prânț la orele 4 1/2 și sera la 8 ore.
Mare reprezentație pentru streini.

Reprezentatia de după prânț este special aranjată pentru p. t. public,
care vine la tîrg

Programa conține 16 puncte alese și se eșecută la lumină elec-
trică așa de exact ca și reprezentațiile de sé a.

Séra la 8 ore

Mare Reprezentație de gală,
cu program nou.

Pentru prima óra **BURII**

mare spectacol de Manege militare în 15 tablouri, aranjat de Direc-
torul Henry, eșecutat de 200 persoane și 30 cai.

Lupte intru poporul voinic bur și engles, după realitate cum s'a
fi timplat.

Máne Vineri, in 24 Oct. 1902,
a 2-a Reprezentație HIGH-LIFE.

Vinđarea anter óre a biletelor la Cassa circului.

DIRECȚIUNEA.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul à 10 fl. se vinde
la librăria Nic. I. Ciurcu și la Eremias Nepoții.

La stéua mare d'aur.

Am onórea a aduce la cunoștința On. public din
loc și împrejurime, că **am deschis pe piața acésta**
și anume în **Strada porții Nr. 21** (in fosta prăvălie de
tricotaj alui Georg Foith)

Magazin cu Librărie și Papetărie

unde se pôte căpéta afară de produsele mele renumite de le-
gătorie de cărți și **catastifuri, mărfuri de galan-
terie** din resortul legătoriei de cărți, **Passapartou-
tes, tóte articolele, ce obvin în comerțul de hărtie**
și **rechișiții de scris**, cu cari sunt bogat asortat.

În călătoria mea pentru aprovizionare în Budapesta
și Viena am ales numai ce au fost mai **nou, mai fru-
mos și mai bun.** Tot ce se pôte dori în specialitatea de

Confecțiuni de hărtie,
requisite de școlă-, scris-, și desemn se pôte căpéta
dela prețul cel mai ieftin până la cele mai fine și mai
scumpe calități.

Comande pentru note și cărți se eșecută imediat.
Legarea cărților se eșecută in atelierul meu recu-
noscut **solid și frumos.**

Pentru cadouri practice de tîrgul ocașional re-
comand **casete de hărtie** de
scris minunat de frumoșe și ieftine, ajustate tórté mo-
dern. La dorință se pôte imediat grava în aur numele
și datumul.

Mare asortiment de **cărți poștale** cu poesii și fo-
tografii. **Albums** cu prețuri foarte ieftine
Apelez la o cercetare numărösă semnez
cu totă stima

Wilhelm Haydecker.

Mare asortiment de cărți poștale diferite feluri.

AVIS PREALABIL.

Subscrisul are onórea a face cunoscut Onor. public, că cu
inceperea dela 1 Octomvrie st. v. a. c. **voiu deschide un**
Magazin de coloniale.

Specialitate: „articole de Orient“, en gros și detail,
sub firma

GEORGE G. RENȚIA
„LA MAGAZINUL de CONSUM“
în Strada Orfanilor nr. 3. (in fundul curții).

Asortiment nou și bogat. Calitatea mărfurilor ireproșabilă,
cu prețurile mai convenabile ca ori și unde, mă face se sper, a
nimeni nu va perde ocașunea de a visita magazinul meu
spre a se convinge.

Rugându tot odată pe on. public a-mi da binevoitorul séu
concurs.

Cu totă stima

George G. Renția,
Strada Orfanilor nr. 3.

4-6

Devisa: Dever mare, câștig puțin.

P. PAVEL, CROITOR WIENES
civil și militar.

Am onórea a aduce la cunoștința On. public, că ate-
lierul meu de

Croitorie de uniforme și haine civile,
ce-l avém sub Bucum Nr. 15 l'am mutat dela 30 Sep-
temvrie 1902 în Strada Michael-Weiss Nr. 26.

Atrag atenția p. t. Domni, cari servesc anul de vo-
luntar, că la mine se pot căpéta cu **124 corone** urmă-
torele obiecte de uniformă:

1 mantă, 1 tunică, 1 pantolon, 1 blusă, 1 balonetă
elegantă cu curea după plac, 1 părechiă măuși, 1 cravată.

Tóte aceste haine se confecționează din **stofe fine** după me-
sura și regulament. Tot-déuna sunt proveđut cu stoffa englezesci.

Rugând pe On. public de binevoitorul séu concurs, subsemnez
cu totă stima

(4-12) **P. PAVEL.**

Tot aici se primesc 2 ucenici pentru croitorie cu condi-
țiunile recerute: pe 3 ani și 03 fl., pe 4 ani nimic.

In urma unei cărți poștale, merg în persoană a lua mă ura